

BILJNA VRSTA: PARADAJZ

ŠTETNI ORGANIZAM: **MOLJAC PARADAJZA**

NA PODRUČJU VOJVODINE USEVI PARADAJZA U PLASTENIČKOJ PROIZVODNJI SE NALAZE U RAZLIČITIM FAZAMA SAZREVANJA PLODOVA. USEVI IZ DRUGE SADNJE SU U FAZI OD FORMIRANJA SPOREDNIH STABALA DO FORMIRANJA PLODOVA.

NA LOVNIM KLOPKAMA KOJE SE NALAZE U PLASTENICIMA, REGISTRUJE SE POVEĆANJE BROJNOSTI **MOLJCA PARADAJZA**, A VIZUELNIM PREGLEDIMA BILJAKA UOČENO JE PRISUSTVO JAJA, LARVI I OŠTEĆENJA OD NJIHOVE ISHRANE U VIDU MINA NA LISTOVIMA.

MOLJAC PARADAJZA JE ŠTETOČINA POREKLOM IZ JUŽNE AMERIKE. U EVROPI JE PRVI PUT REGISTROVANA U ŠPANIJI 2006. GODINE OD KADA SE PROŠIRILA U VEĆINU EVROPSKIH ZEMALJA. U NAŠOJ ZEMLJI JE PRVI PUT UOČENA 2011. GODINE I DANAS PREDSTAVLJA NAJZNAČAJNIJU ŠTETOČINU U PROIZVODNJI PARADAJZA U ZATVORENOM PROSTORU.

ŠTETE PRIČINJAVAJU LARVE KOJE SE HRANE SREDIŠNJIM DELOM LISTA PRAVEĆI KARAKTERISTIČNE MINE, KAO I PLODOVIMA, PRI ČEMU NAPADNUTI PLODOVI BIVAJU UPRLJANI IZMETOM I PODLOŽNI INFEKCIJAMA RAZLIČITIH PROUZROKOVAČA TRULEŽI. OD OVE ŠTETOČINE, NAJUGROŽENIJA JE DRUGA SADNJA PARADAJZA U ZATVORENOM PROSTORU.

MOLJAC PARADAJZA IMA VISOK REPRODUKTIVNI POTENCIJAL. LARVE NE ULAZE U MIROVANJE DOKLE GOD IMA HRANE, TAKO DA U ZATVORENOM PROSTORU GDE SE TOKOM CELE GODINE PROIZVODI PARADAJZ, OVA ŠTETOČINA MOŽE RAZVITI 10 DO 12 GENERACIJA GODIŠNJE.

S OBZIROM DA SE ZA OVU NEDELJU PROGNOZIRAJU IZUZETNO VISOKE TEMPERATURE, MOŽE SE OČEKIVATI UBRZANI RAZVOJ MOLJCA I NAGLO PODIZANJE POPULACIJE ŠTETOČINE ŠTO MOŽE U VELIKOJ MERI UGROZITI PROIZVODNJU PARADAJZA U ZATVORENOM PROSTORU.

SADA JE VEOMA VAŽNO SPROVOĐENJE SVIH RASPOLOŽIVIH MERA BORBE KAKO BI SE SPREČIO NASTANAK ŠTETA:

- POSTAVLJANJE VODENIH KLOPKI SA KOJIMA JE MOGUĆE MASOVNO IZLOVLJAVANJE ODRASLIH JEDINKI
- POSTAVLJANJE MREŽE PROTIV INSEKATA NA ULAZ U OBJEKAT, KAO I NA MESTA ZA PROVETRAVANJA OBJEKTA
- UNIŠTAVANJE KOROVA
- UNIŠTAVANJE INFESTIRANIH BILJNIH DELOVA PRE SVEGA LISTOVA SA MINAMA
- BIOLOŠKA BORBA TJ. UPOTREBA PRIRODNIH NEPRIJATELJA. POSTOJI NEKOLIKO VRSTA PREDATORSKIH STENICA ČIJE SE I ODRASLE JEDINKE I LARVE HRANE HRANE JAJIMA I LARVAMA MOLJCA PARADAJZA.

HEMIJSKE MERE ZAŠTITE U KONTROLI MOLJCA PARADAJZA TREBA DA SE VRŠE TEK NAKON SPROVOĐENJA SVIH NEPESTICIDINIH MERA BORBE. UKOLIKO SE PREGLEDOM BILJAKA UOČI PRISUSTVO JAJA I LARVI, PREPORUČUJE SE PRIMENA NEKOG OD REGISTROVANIH INSEKTICIDA UZ OBAVEZNO POŠTOVANJE PROPISANE KARENCE:

PREPARAT	AKTIVNA MATERIJA	DOZA	KARENCA
CORAGEN 20 SC	Hlorantraniliprol	0,175-0,2 L/HA	1 DAN
AVAUNT 15 SC	Indoksakarb	0,17-0,25 L/HA	3 DANA

AMPLIGO 150 ZC	HLORANTRANILIPROL + LAMBDA-CIHALOTRIN	0,4 L/HA	3 DANA
----------------	--	----------	--------

UKOLIKO SU U PLASTENIKU PRISUTNI KORISNI ORGANIZMI, PRILIKOM PRIMENE INSEKTICIDA PREDNOST TREBA DATI SELEKTIVNIM PREPARATIMA KOJI ĆE OĀUVATI POPULACIJU KORISNIH STENICA.

DETALJNIJE INFORMACIJE O OVIM ALI I DRUGIM ŐTETNIM ORGANIZMIMA I MERAMA NJIHOVE KONTROLE MOŐETE POGLEDATI NA PORTALU PROGNOZNO-IZVEŐTAJNE SLUŐBE ZA ZAŐTITU BILJA AP VOJVODINE.

SLIKA 1. FAZA RAZVOJA PARADAJZA IZ DRUGE SADNJE

SLIKA 2. OŠTEĆENJA OD MOLJCA PARADAJZA NA LISTOVIMA

SLIKA 3. OŠTEĆENJA OD MOLJCA PARADAJZA NA LISTOVIMA

SLIKA 4. OŠTEĆENJA OD MOLJCA PARADAJZA NA LISTOVIMA I PLODOVIMA

SLIKA 5. OŠTEĆENJA OD MOLJCA PARADAJZA NA PLODOVIMA

SLIKA 6. VODENA KLOPKA ZA MASOVNO IZLOVLJAVANJE ODRASLIH JEDINKI

SLIKA 7. PREDATORSKA STENICA *Nesidiocoris tenuis* NA LISTU PARADAJZA